

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

महाराष्ट्र एमएसएमई डिफेन्स एक्स्पोजे 2024

- संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) ने महाराष्ट्र MSME डिफेन्स एक्स्पोजे 2024 दरम्यान संरक्षण उपकरणांमध्ये भारताची आत्मनिर्भरता मजबूत करण्याच्या दिशेने एक मोठे पाऊल उचलले.
- त्यांनी 22 कंपन्यांसोबत तंत्रज्ञान हस्तांतरणासाठी (LATOT) 23 परवाना करारांवर स्वाक्षरी करून देशांतर्गत उद्योगांना महत्त्वपूर्ण तंत्रज्ञान हस्तांतरित केले.

बद्दल:

- हे करार इलेक्ट्रॉनिक्स, लेझर, शस्त्रास्त्रे, जीवन विज्ञान, साहित्य विज्ञान, लढाऊ वाहने, नौदल प्रणाली आणि विमाने यासह संरक्षणासाठी महत्त्वपूर्ण असलेल्या विविध क्षेत्रांचा विस्तार करतात.
- या उपक्रमाचा उद्देश भारतीय कंपन्यांना, विशेषतः सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांना (MSMEs), देशाच्या संरक्षण गरजांमध्ये योगदान देण्यासाठी सक्षम करणे आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

DRDO आणि खाजगी क्षेत्र यांच्यातील हे सहकार्य अपेक्षित आहे:

- परकीय आयातीवरील अवलंबित्व कमी करा: संरक्षण उपकरणांचे देशांतर्गत उत्पादन सक्षम करून, भारत परदेशातील पुरवठादारांवरील अवलंबित्व कमी करू शकतो.
- देशांतर्गत संरक्षण उद्योगाला चालना द्या: तंत्रज्ञान हस्तांतरणामुळे भारतीय कंपन्यांना संरक्षण उत्पादन, नोकऱ्या निर्माण करणे आणि नवोपक्रमाला चालना देण्यासाठी सामर्थ्य मिळते.
- "आत्मनिर्भर भारत" उपक्रमाला पाठिंबा द्या: हा उपक्रम संरक्षणासह गंभीर क्षेत्रांमध्ये स्वयंपूर्णता प्राप्त करण्याच्या सरकारच्या दृष्टीकोनाशी सुसंगत आहे.

संरक्षण उत्पादनाला चालना देण्यासाठी महाराष्ट्र धोरण आणणार आहे

- उपमुख्यमंत्री म्हणाले की, महाराष्ट्रात संरक्षण उत्पादनाला चालना देण्यासाठी नवीन एरोस्पेस आणि संरक्षण धोरण तयार केले जाईल.
- या धोरणाचा उद्देश आहे:

- क्षेत्रातील सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांचे (MSME) यश वाढवणे.
- संरक्षण उत्पादनासाठी एक मजबूत पुरवठा साखळी स्थापन करणे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 2017 मध्ये असे धोरण आणणारे पहिले राज्य असण्यासह, संरक्षण उत्पादनातील महाराष्ट्राच्या विद्यमान प्रयत्नांवर हा उपक्रम उभारतो.
- नवीन धोरण उद्योग भागधारकांच्या सहकार्याने विकसित केले जाईल.
- पुरवठा साखळी मजबूत करण्यासाठी चार समर्पित क्लस्टर तयार करण्याची सरकारची योजना आहे.
- संरक्षण उत्पादनावरील हे नूतनीकरण या क्षेत्रातील स्वावलंबन साध्य करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल म्हणून पाहिले जाते.

राज्यात चार संरक्षण क्लस्टर उभारण्यात येणार आहेत

- महाराष्ट्र सरकारने राज्यभर चार नवीन संरक्षण उत्पादन क्लस्टर स्थापन करण्याची योजना जाहीर केली आहे.
- या क्लस्टरचा उद्देश संरक्षण उत्पादनासाठी अग्रगण्य ठिकाण म्हणून महाराष्ट्राचे स्थान मजबूत करणे आहे.
- स्थान: नागपूर, शिर्डी, पुणे आणि रत्नागिरी येथे नवीन क्लस्टर असतील

उद्दिष्टे:

- संरक्षण क्षेत्रात नावीन्य आणि सहकार्य वाढवणे.
- आर्थिक वाढीला चालना देणे.
- राज्यातील सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांच्या (MSME) विद्यमान सामर्थ्याचा फायदा घेणे.

पुण्याचे महत्त्व:

- पूर्वीपासूनच विविध उद्योगांचे केंद्र असलेले पुणे या क्लस्टरच्या स्थापनेमुळे संरक्षण क्षेत्रातील आपले स्थान आणखी मजबूत करेल.
- हा उपक्रम भारत सरकारच्या "आत्मनिर्भर भारत" कार्यक्रमाशी सुसंगत आहे.
- या क्लस्टरच्या निर्मितीमुळे रोजगाराच्या संधी निर्माण होतील, गुंतवणूक आकर्षित होतील आणि राज्याच्या अर्थव्यवस्थेच्या एकूण वाढीला हातभार लागेल अशी अपेक्षा आहे.

पुण्याला राज्याचे दुसरे 30 खाटांचे आयुष रुग्णालय मिळाले आहे

- पीएम मोदींच्या हस्ते पुण्यात राज्यातील दुसऱ्या 30 खाटांच्या आयुष रुग्णालयाचे उद्घाटन करण्यात आले.
- राष्ट्रीय आयुष अभियानांतर्गत विकसित केलेले, हे रुग्णालय आयुर्वेद, योग, युनानी, सिद्ध आणि होमिओपॅथी यांसारख्या पारंपारिक भारतीय औषध पद्धतींना प्रोत्साहन देते.

आयुष:

- आयुष हे भारतातील आयुर्वेद, योग आणि निसर्गोपचार, युनानी, सिद्ध, सोवा रिग्पा आणि होमिओपॅथीचे संक्षिप्त रूप आहे.
- हे देशामध्ये मोठ्या प्रमाणावर प्रचलित औषधांच्या पारंपारिक आणि अपारंपरिक प्रणालींच्या गटाचे प्रतिनिधित्व करतात.
- प्राचीन उत्पत्ती: आयुर्वेद, सर्वात जुनी प्रणाली, 5,000 वर्षांपेक्षा जास्त इतिहासाचा दस्तऐवजीकरण करते.
- सर्वांगीण दृष्टीकोन: आयुष प्रणाली आरोग्याकडे सर्वांगीण दृष्टिकोनावर भर देतात, प्रतिबंध, कल्याण आणि रोगांवर उपचार यावर लक्ष केंद्रित करतात.
- सरकारी समर्थन: त्यांचे महत्त्व ओळखून, या क्षेत्रातील संशोधन, शिक्षण आणि विकासाला चालना देण्यासाठी भारत सरकारने 2014 मध्ये आयुष मंत्रालयाची स्थापना केली.

दक्षिण मध्य रेल्वेच्या 1,800 कोटी रुपयांच्या रेल्वे कामांचे उद्घाटन पंतप्रधान मोदी करणार आहेत

- PM मोदी आज (26 फेब्रुवारी) रोजी दक्षिण मध्य रेल्वे (SCR) च्या 1,800 कोटी रुपयांच्या रेल्वे प्रकल्पांचे उद्घाटन करणार आहेत.
- महाराष्ट्रात सुमारे 06 स्थानके आहेत.
- 34 स्थानके आंध्र प्रदेशात, 15 स्थानके तेलंगणात आणि दोन स्थानके कर्नाटकात आहेत.
- सुमारे ₹925 कोटींची एकत्रित किंमत आणि 156 रोड ओव्हर ब्रिज (RoBs) आणि रोड अंडर ब्रिज (RuBs) सुमारे ₹927.31 कोटींच्या एकत्रित खर्चात या प्रकल्पांचा समावेश आहे.

मानकापूर क्रीडा संकुलाला ₹747 कोटीच्या अपग्रेडसाठी मंत्रिमंडळाची मंजूरी मिळाली

- पुण्यातील बालेवाडी येथील शिवछत्रपती क्रीडा संकुलाच्या धर्तीवर मानकापूर येथील विभागीय क्रीडा संकुलाचे नूतनीकरण आणि सुधारणा

करण्यासाठी महाराष्ट्र मंत्रिमंडळाने ₹747 कोटी मंजूर केले.

- विदर्भातील खेळाडूंना आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या अत्याधुनिक सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी त्यात सुधारणा करण्यात येणार आहे.
- अपग्रेडेशननंतर, विस्तीर्ण मानकापूर सुविधेमध्ये ऑलिम्पिक आकाराचा जलतरण तलाव, स्क्वाश कोर्ट, टेनिस कोर्ट, बास्केटबॉल कोर्ट, तिरंदाजी श्रेणी, हॉकी आणि फुटबॉल पॅव्हेलियन यांसारख्या जागतिक दर्जाच्या सुविधा असतील.

महाराष्ट्र, PMFBY लागू करण्यात यशस्वी राज्यांपैकी एक

- केंद्र सरकारने प्रधानमंत्री फसल विमा योजना (PMFBY) योजना यशस्वीपणे राबवण्यात महाराष्ट्राला आघाडीचे राज्य म्हणून मान्यता दिली आहे.
- कार्यक्रमाच्या सुरुवातीपासून, महाराष्ट्रात 8.46 कोटी पेक्षा जास्त शेतकरी अर्जांची नोंद झाली आहे, ज्याने त्याचा महत्त्वपूर्ण सहभाग दर्शविला आहे.
- ही मान्यता महाराष्ट्राच्या कृषी क्षेत्राला पाठिंबा देण्यासाठी आणि शेतकऱ्यांचे कल्याण सुनिश्चित करण्यासाठीच्या वचनबद्धतेला अधोरेखित करते.

बद्दल:

- PMFBY ही भारत सरकारने 2016 मध्ये सुरू केलेली पीक विमा योजना आहे.

याचे उद्दिष्ट आहे:

- नैसर्गिक आपत्ती, कीड आणि रोगांमुळे पिकांचे नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत करणे.
- शेतकऱ्यांचे उत्पन्न स्थिर करून त्यांना शेतीत राहण्यास प्रोत्साहन देणे.
- आधुनिक शेती पद्धतींना चालना द्या आणि कृषी क्षेत्राला सतत पतपुरवठा सुनिश्चित करणे.

महाराष्ट्र सरकारने 8,609.17 कोटी रुपयांच्या पुरवणी मागण्या सादर केल्या

- महाराष्ट्र सरकारने आपल्या पाच दिवसीय अर्थसंकल्पीय अधिवेशनाच्या पहिल्या दिवशी 8,609.17 कोटी रुपयांच्या पुरवणी मागण्या मांडल्या.
- गेल्या वर्षी हिवाळी अधिवेशनात विनंती केलेल्या 55,520.77 कोटी रुपयांच्या तुलनेत ही लक्षणीय घट आहे.
- अतिरिक्त निधी विविध सरकारी खर्चासाठी आहे, यासह:

- अवकाळी पाऊस, गारपीट आणि पाणीटंचाईमुळे नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना 2,210 कोटी रुपयांची आर्थिक मदत.
- कृषी पंप, हातमाग आणि यंत्रमाग ग्राहकांना पुरवल्या जाणाऱ्या विजेसाठी अनुदान म्हणून रु. 2,031 कोटी.

राष्ट्रीय विज्ञान दिन

- भारतात दरवर्षी 28 फेब्रुवारीला राष्ट्रीय विज्ञान दिन साजरा केला जातो.
- हा 1928 मध्ये प्रसिद्ध भारतीय भौतिकशास्त्रज्ञ सर सी.व्ही. रमण यांनी रमन इफेक्टच्या अभूतपूर्व शोधाच्या स्मरणार्थ साजरा केला जातो.
- या उल्लेखनीय कार्यामुळे सी.व्ही रमण यांना 1930 मध्ये भौतिकशास्त्रातील प्रतिष्ठित नोबेल पारितोषिक मिळाले.

राष्ट्रीय विज्ञान दिनाचा उद्देश आहे:

- वैज्ञानिक जागरुकता वाढवणे आणि विशेषतः तरुणांमध्ये विज्ञानाची आवड निर्माण करणे.
- विज्ञान आणि तंत्रज्ञान क्षेत्रातील शास्त्रज्ञांचे योगदान ओळखणे.
- समाजात वैज्ञानिक स्वभाव आणि चौकशीच्या भावनेला प्रोत्साहन देणे.

थीम 2024:

- राष्ट्रीय विज्ञान दिन 2024 ची थीम "विकसित भारतासाठी स्वदेशी तंत्रज्ञान" आहे.

तुम्हाला माहित आहे का?

- पहिला राष्ट्रीय विज्ञान दिन 28 फेब्रुवारी 1987 रोजी साजरा करण्यात आला.
- नॅशनल कौन्सिल फॉर सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी कम्युनिकेशन (NCSTC), 1986 मध्ये, भारत सरकारला 28 फेब्रुवारी हा राष्ट्रीय विज्ञान दिवस म्हणून घोषित करण्यास सांगितले.

मोदी महाराष्ट्रात विकास प्रकल्पांचे लोकार्पण करणार आहेत

- पीएम मोदी महाराष्ट्रातील यवतमाळ जिल्ह्यात एका सार्वजनिक कार्यक्रमात सहभागी होतील आणि विविध विकास प्रकल्पांचे उद्घाटन आणि राष्ट्राला समर्पित करतील.
- कार्यक्रमादरम्यान ते पीएम किसान आणि इतर योजनांतर्गत लाभ देखील जारी करतील
- यवतमाळ शहरातील पंडित दीनदयाळ उपाध्याय यांच्या पुतळ्याचे उद्घाटनही त्यांच्या हस्ते होणार आहे.

- PM मोदी प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी (PM-KISAN) अंतर्गत लाभार्थ्यांना थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे 21,000 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त रकमेच्या 16 व्या हप्त्याची रक्कम जारी करतील.
- या प्रकाशनासह, 11 कोटींहून अधिक शेतकरी कुटुंबांना 3 लाख कोटी रुपयांहून अधिक रक्कम हस्तांतरित केली जाईल.
- पंतप्रधान सुमारे 3,800 कोटी रुपयांच्या 'नमो शेतकरी महासन्मान निधी'चा दुसरा आणि तिसरा हप्ता देखील वितरित करतील आणि महाराष्ट्रातील सुमारे 88 लाख शेतकऱ्यांना फायदा होईल.
- ही योजना महाराष्ट्रातील प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेच्या लाभार्थ्यांना प्रतिवर्षी 6,000 रुपये अतिरिक्त रक्कम प्रदान करते, असे प्रसिद्धीपत्रकात म्हटले आहे.
- मोदी महाराष्ट्रातील 5.5 लाख महिला बचत गटांना (SHGs) 825 कोटी रुपयांचा परिवर्ती निधी वितरित करतील.

मराठी भाषा दिन

- मराठी भाषा दिन, ज्याला मराठी भाषा गौरव दिन असेही म्हणतात, दरवर्षी 27 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो.
- हा दिवस प्रसिद्ध मराठी कवी, विष्णू वामन शिरवाडकर, ज्यांना कुसुमाग्रज म्हणून ओळखले जाते, यांची जयंती आहे.

महत्त्व:

- मराठीचा समृद्ध सांस्कृतिक वारसा आणि चैतन्यशील भाषा साजरी केली जाते.
- मराठी भाषिकांच्या साहित्य, कला, संगीत आणि समाजातील योगदानाचा गौरव करण्यात येतो.
- मराठीच्या जतन आणि संवर्धनाच्या महत्त्वाविषयी जागरुकता निर्माण केली जाते.

तुम्हाला माहित आहे का?

- मराठी भाषा गौरव दिनाचा पहिला यशस्वी सोहळा 1999 मध्ये झाला.

बद्दल:

- मराठी ही एक इंडो-आर्यन भाषा आहे जी प्रामुख्याने महाराष्ट्रात मराठी लोक बोलतात.
- ही महाराष्ट्राची अधिकृत भाषा आहे आणि गोवा राज्यातील अतिरिक्त अधिकृत भाषा आहे.
- ही भारतातील 22 अनुसूचित भाषांपैकी एक आहे.

महाराष्ट्रात वित्तीय आणि महसुली तूट वाढत आहे

- महाराष्ट्र वाढत्या वित्तीय आणि महसुली तुटीने त्रस्त आहे.
- 2024-25 च्या अलीकडील अंतरिम बजेटमध्ये 9,733 कोटी रुपयांची महसुली तूट आणि 99,288 कोटी रुपयांची वित्तीय तूट अपेक्षित आहे.
- सुधारित अंदाजानुसार महसुली तूट रु. 16,122 कोटी रुपयांच्या प्रारंभिक अंदाजपत्रकापेक्षा 19,531 कोटींवर पोहोचली आहे.
- त्याहूनही अधिक, वित्तीय तूट प्रथमच 1 लाख कोटी रुपयांचा टप्पा ओलांडून 1.11 लाख कोटी रुपयांवर पोहोचली आहे.

जागतिक NGO दिन

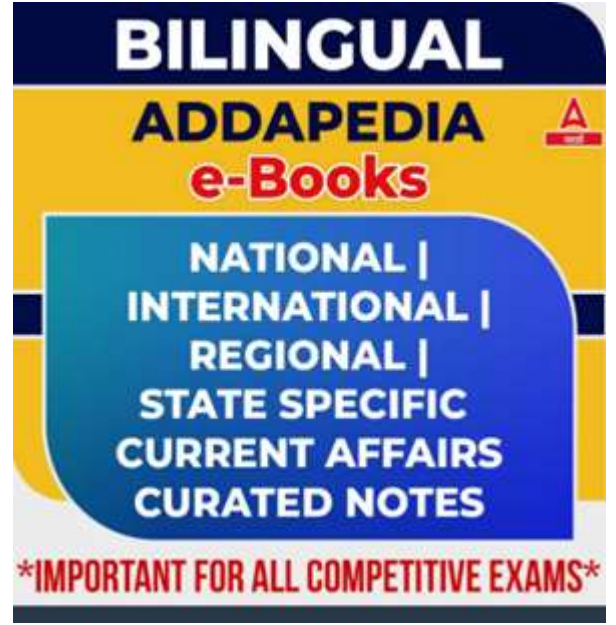
- जागतिक NGO दिन हा 27 फेब्रुवारी रोजी जगभरातील अशासकीय संस्थांच्या (NGO) महत्वाच्या कार्याची ओळख आणि प्रशंसा करण्यासाठी आयोजित केलेला वार्षिक उत्सव आहे.
- 2010 मध्ये या संकल्पनेचा उगम झाला आणि 2014 मध्ये युनायटेड नेशन्स आणि युरोपियन युनियन सारख्या संस्थांच्या समर्थनासह अधिकृत मान्यता प्राप्त झाली.

बद्दल:

- या संस्था, ज्यांना धर्मादाय, ना-नफा किंवा नागरी संस्था म्हणून देखील ओळखले जाते, सरकारी नियंत्रणापासून स्वतंत्रपणे कार्य करतात आणि विविध क्षेत्रांमध्ये कार्य करतात जसे की:
 - मानवतावादी मदत आणि आपत्ती निवारण
 - पर्यावरण संरक्षण आणि टिकाऊपणा
 - शिक्षण आणि आरोग्य सेवा प्रवेश
 - सामाजिक न्याय आणि मानवाधिकार वकिली

थीम:

- 2024 च्या जागतिक एनजीओ दिनाची थीम 'शाश्वत भविष्याची उभारणी: शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) साध्य करण्यात एनजीओंची भूमिका आहे.

पुणे, पिंपरी चिंचवडमध्ये आवाजावर लक्ष ठेवण्यासाठी 7 स्थानके

- महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ (MPCB) केंद्राच्या नॅशनल अम्बियंट नॉईज मॉनिटरिंग नेटवर्क (NANMN) च्या फेज II अंतर्गत पुणे आणि पिंपरी चिंचवडमध्ये सात रिअल-टाइम नॉईज मॉनिटरिंग स्टेशन्सची स्थापना करत आहे.
- स्थानके आवाजाच्या पातळीचे निरीक्षण करतील, अहवाल तयार करतील आणि वाहतूक कोंडी, झोपेच्या समस्या आणि औद्योगिक आणि बांधकाम क्रियाकलापांमधील आवाज यासारख्या समस्या कमी करण्यात मदत करतील.
- स्थानके येथे असतील:
- पुणे:
 - कर्वे रोड
 - कात्रज डेअरी जवळ
 - हडपसर औद्योगिक परिसर हनीवेल इंडस्ट्रीज जवळ आहे
 - सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ (SPPU) परिसर
- पिंपरी चिंचवड :
 - पिंपळे निलख येथील जगताप डेअरी
 - डांगे चौक
 - भोसरीजवळील रोझ गार्डन

शून्य भेदभाव दिवस

- शून्य भेदभाव दिन, दरवर्षी 1 मार्च रोजी साजरा केला जातो, हा समानतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि सर्व

प्रकारच्या भेदभावाचा सामना करण्यासाठी एक जागतिक उपक्रम आहे.

- UNAIDS ने डिसेंबर 2013 मध्ये 'जागतिक एड्स दिना'वर शून्य भेदभाव मोहीम सुरू केली होती.
- हा दिवस पहिल्यांदा 1 मार्च 2014 रोजी साजरा करण्यात आला
- हा दिवस पूर्वग्रह आणि पक्षपातीपणापासून मुक्त आणि सन्माननीय आणि परिपूर्ण जीवन जगण्याच्या प्रत्येकाच्या अधिकारावर जोर देतो.
- या वर्षी शून्य भेदभाव दिनाचा 10 वा वर्धापन दिन आहे

थीम:

- शून्य भेदभाव दिन 2024 ची थीम आहे "प्रत्येकाच्या आरोग्याचे रक्षण करण्यासाठी, प्रत्येकाच्या हक्कांचे रक्षण करा."
- हे मानवी हक्क आणि सार्वजनिक आरोग्याशी संबंध निर्माण करण्यावर आणि 2030 पर्यंत एड्सचे उच्चाटन करण्याचे उद्दिष्ट साध्य करण्यावर भर देते.

पवना नदी आता देशातील सर्वाधिक प्रदूषित नद्यांपैकी आहे

- पवना नदीने भारतातील सर्वात प्रदूषित नद्यांपैकी एक म्हणून संदिग्ध मान मिळवला आहे.
- नोव्हेंबर 2023 आणि जानेवारी 2024 दरम्यान घेण्यात आलेल्या अलीकडील चाचण्यांमध्ये बायोकेमिकल ऑक्सिजन डिमांड (BOD) पातळी 30 mg/L पेक्षा जास्त असलेल्या पाण्याच्या गुणवत्तेच्या वाचनाचा हा चिंताजनक विकास परिणाम आहे.
- पूर्वी केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने (CPCB) 'प्राधान्य 2' म्हणून वर्गीकृत केलेले, नदीच्या सद्यस्थितीला 'प्राधान्य 1' वर श्रेणीसुधारित करणे आवश्यक आहे, जे हस्तक्षेपाची तातडीची गरज दर्शवते.

तुम्हाला माहित आहे का?

- **उगमस्थान:** नदीचा उगम लोणावळ्याच्या दक्षिणेस सुमारे 6 किमी पश्चिम घाटातून होतो.
- **मार्ग:** ती सुरुवातीला पूर्वेकडे वाहते, नंतर दक्षिणेकडे वळते आणि सांगवीजवळ मुळा नदीशी संगमापूर्वी रावेत, थेरगाव, चिंचवड, पिंपरी आणि दापोडी या उपनगरांमधून जाते.
- **लांबी:** नदीची एकूण लांबी सुमारे 60 किलोमीटर आहे
- पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका (PCMC) आपल्या नागरिकांसाठी पिण्याच्या पाण्याचा 80% स्त्रोत याच

जलकुंभातून मिळवत असून, पवना नदी हा जुळ्या शहरांसाठी पाण्याचा मुख्य स्त्रोत आहे.

इंडो काउंट, जर्मनीच्या GIZ चा महाराष्ट्रात सेंद्रिय कापूस प्रकल्प अवनी मजबूत करण्यासाठी करार

- इंडो काउंट इंडस्ट्रीज लिमिटेड (ICIL) या कापड कंपनीने महाराष्ट्रातील त्यांच्या अवनी प्रकल्पाला चालना देण्यासाठी जर्मन डेव्हलपमेंट एजन्सी, जर्मन सोसायटी फॉर इंटरनॅशनल कोऑपरेशन (GIZ) GmbH सोबत भागीदारी केली आहे.

बद्दल:

- हा उपक्रम एकात्मिक विकास भागीदारी (IDPP) द्वारे राबविला जातो, ज्याला जर्मन फेडरल मिनिस्ट्री फॉर इकॉनॉमिक कोऑपरेशन अँड डेव्हलपमेंट (BMZ) द्वारे निधी दिला जातो.
- सहयोगाचा हेतू आहे:
 - कापूस उत्पादकांना सेंद्रिय शेती पद्धती अवलंबण्यास प्रोत्साहित करणे.
 - अवनी प्रकल्पांतर्गत शाश्वत सेंद्रिय कापूस उत्पादनाला बळकटी देणे.

तुम्हाला माहित आहे का?

- **AVANI प्रकल्प 2021** मध्ये लॉंच करण्यात आला
- राज्यात सेंद्रिय कापूस शेतीला चालना देण्याचे उद्दिष्ट आहे.

जागतिक नागरी संरक्षण दिन

- जागतिक नागरी संरक्षण दिन हा नागरी संरक्षण आणि आपत्कालीन तयारीच्या महत्त्वाविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी 1 मार्च रोजी साजरा केला जाणारा वार्षिक कार्यक्रम आहे.
- हा दिवस नैसर्गिक आपत्ती, संघर्ष आणि इतर आपत्कालीन परिस्थितींपासून समुदायांचे संरक्षण करण्यासाठी नागरी संरक्षण संस्थांच्या महत्त्वपूर्ण भूमिकेवर प्रकाश टाकतो.
- हा व्यक्तींना विविध संकटांसाठी तयार राहण्यास प्रोत्साहित करतो.
- 6 डिसेंबर 1990 मध्ये आंतरराष्ट्रीय नागरी संरक्षण संघटनेने (ICDO) याची स्थापना केली.

थीम:

- जागतिक नागरी संरक्षण दिन 2024 ची थीम "वीरांचा सन्मान करा आणि सुरक्षा कौशल्यांना प्रोत्साहन द्या" ही आहे.

टपाल विभागाने सूर्य घर योजनेसाठी मराठवाड्यात सर्वेक्षण सुरू केले आहे

- सूर्य घर योजनेची व्यवहार्यता तपासण्यासाठी टपाल विभागाने मराठवाड्यात सर्वेक्षण सुरू केले आहे.
- या योजनेचा उद्देश परिसरातील रहिवाशांना सौरऊर्जेवर चालणारी घरे उपलब्ध करून देण्याचा आहे.
- सर्वेक्षणादरम्यान, टपाल विभागाचे अधिकारी घरोघरी जाऊन त्यांच्या विजेच्या गरजांची माहिती गोळा करतील आणि सौर पॅनेलच्या स्थापनेसाठी त्यांच्या योग्यतेचे मूल्यांकन करतील.
- मराठवाड्यातील सूर्य घर योजनेची व्याप्ती निश्चित करण्यासाठी संकलित केलेल्या आकडेवारीचा वापर केला जाणार आहे.

सूर्य घर योजनेबद्दल

- फेब्रुवारी 2024 मध्ये लॉच करण्यात आलेल्या योजनेचे, छतावरील सौर पॅनेलला प्रोत्साहन देणे आणि भारतीय घरांना मोफत वीज पुरवण्याचे उद्दिष्ट आहे.

महत्वाची वैशिष्ट्ये:

- लक्ष्य: 1 कोटी (10 दशलक्ष) घरांना छतावरील सौर यंत्रणांनी सुसज्ज करणे.
- लाभ: दरमहा 300 युनिट पर्यंत मोफत वीज.
- सबसिडी: 2 kW सिस्टीमसाठी सिस्टम खर्चाच्या 60% पर्यंत, 2-3 kW सिस्टीममध्ये अतिरिक्त खर्चासाठी 40% (3 kW वर मर्यादा).

महाराष्ट्राचा GSDP 10% ने वाढला आहे, सरकारचे लक्ष शेतकऱ्यांवर आहे

- चालू आर्थिक वर्षात महाराष्ट्राचे सकल राज्य देशांतर्गत उत्पादन (जीएसडीपी) 10 टक्क्यांनी वाढले असून महसुली तूट विहित मर्यादा ओलांडू नये यासाठी सरकार कटिबद्ध असल्याचे अर्थमंत्री अजित पवार यांनी सांगितले.
- राजकोषीय तूट राज्याच्या जीडीपीच्या 2.32 टक्क्यांवर मर्यादित ठेवली आहे, असेही ते म्हणाले.
- तसेच GST महसूल 19.9 टक्क्यांनी वाढला आहे, जो देशातील एका राज्यासाठी सर्वाधिक आहे.

बद्दल:

- GSDP विशिष्ट कालावधीत, विशेषतः एका आर्थिक वर्षात राज्याच्या सीमेमध्ये व्युत्पन्न झालेले एकूण आर्थिक उत्पादन दर्शवते.

- पवार म्हणाले की, राज्याचे सध्याचे कर्ज हे GSDP च्या 18.02 टक्के आहे आणि विहित मर्यादा 25 टक्के असावी.

इथेनॉल उत्पादनासाठी 18 लाख टन साखर वळवणे

- नॅशनल फेडरेशन ऑफ कोऑपरेटिव्ह शुगर मिल्सने 18 लाख टन साखर इथेनॉल उत्पादनासाठी वळवण्याची मागणी केली आहे.
- तसेच साखरेच्या एमएसपीमध्ये वाढ करण्याची आणि मासिक कोटा ऑर्डरची 90% अनिवार्य विक्री काढून टाकण्याची मागणी केली आहे.

तुम्हाला माहित आहे का?

- नॅशनल फेडरेशन ऑफ कोऑपरेटिव्ह शुगर मिल्स ही भारतातील सहकारी साखर कारखान्यांची सर्वोच्च संस्था आहे.

'कोविडनंतर महिलांची तस्करी वाढली'

- महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाच्या अध्यक्ष रुपाली चाकणकर यांनी सांगितले की, कोविडनंतर महिला आणि मुलींच्या तस्करीच्या घटनांमध्ये वाढ झाली आहे आणि आयोगाने आतापर्यंत त्यापैकी सुमारे 1,750 घटना शोधल्या आहेत.
- त्या म्हणाल्या की त्यापैकी काहीना आधीच भारतात परत आणले गेले आहे आणि उर्वरित परत आणण्याची प्रक्रिया सुरू आहे.
- कारण असे सांगितले जात आहे की कोविडच्या काळात अनेक मुली आणि तरुणींनी कुटुंबाचा कणा असलेले वडील आणि भाऊ गमावले.

मोदींनी महाराष्ट्रात ₹4,900 कोटी रुपयांच्या प्रकल्पांचे उद्घाटन केले

- PM मोदींनी नुकतेच महाराष्ट्रातील यवतमाळ येथे ₹4900 कोटींहून अधिक किमतीच्या रेल्वे, रस्ते आणि सिंचनाशी संबंधित अनेक विकास प्रकल्पांचे उद्घाटन केले आणि राष्ट्राला समर्पित केले.
- कार्यक्रमादरम्यान त्यांनी पीएम किसान आणि इतर योजनांतर्गत लाभही जाहीर केले.
- मोदींनी संपूर्ण महाराष्ट्रात 1 कोटी आयुष्मान कार्डचे वितरण सुरू केले.
- पंतप्रधानांनी ओबीसी श्रेणीतील लाभार्थ्यांसाठी मोदी आवास घरकुल योजना सुरू केली आणि दोन रेल्वे सेवांना हिरवा झेंडा दाखवला.
- मागील सरकारच्या काळात शेतकरी, आदिवासी आणि गरजूंना आर्थिक मदत करताना झालेल्या गळतीबद्दल शोक व्यक्त करताना, पंतप्रधानांनी आजच्या 21,000

कोटी रुपयांच्या पीएम किसान सन्मान निधीच्या वितरणादरम्यानचा फरक अधोरेखित केला आणि हा इशारा मोदी की हमी म्हणून मानला.

Adda247

Maharashtra ka mahapack

**Live classes, Test series
Recorded videos, E-books**

MPSC (राज्यसेवा) MPSC (संयुक्त) महाराष्ट्र पोलीस तलाठी, वनरक्षक, कृषी विभाग महानगर पालिका नगर परिषद, जिल्हा परिषद ,SSC & ALL OTHER STATE EXAM

adda247
मराठी